Dosar nr. 3-1178/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

13 iunie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Valeriu Starîș împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 11 mai 2023, Valeriu Starîș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în perioada anilor 1986 - 2009, a activat în diferite funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. La 20 martie 2009, la cererea personală, a încetat raportul de serviciu, fiindu-i stabilită pensie pe linia MAI, în corespundere cu prevederile Legii nr.1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. La 23 decembrie 2011, s-a reîncadrat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, având statut de funcționar public cu statut special și a activat până la 2 februarie 2023, după care, la cererea personală, a încetat raportul de serviciu în corespundere cu prevederile art.38 alin.(l) lit. c) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie).

A menționat că, la 1 martie 2023 s-a adresat cu cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec, Râșcani din mun. Chișinău în vederea recalculării pensiei stabilită anterior, în corespundere cu prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr.1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Drept răspuns la adresarea respectivă, Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec, Râșcani, mun. Chișinău i-a oferit, prin intermediul serviciilor poștale, Decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, înregistrată cu nr.2161 din 23 martie 2023, făcându-se referire la Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

Reclamantul a mai indicat că, nefiind de acord cu decizia menționată, în temeiul art. 164 și 165 din Codul administrativ, a depus o cerere prealabilă la organul emitent (Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec, Râșcani, mun. Chișinău), prin care a solicitat anularea deciziei

respective și efectuarea recalculării pensiei stabilite mie anterior (20 martie 2009), în conformitate cu prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. La 19 aprilie 2023, prin intermediul serviciilor poștale, a primit la domiciliu răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, prin care a fost informat despre respingerea cererii prealabile, invocîndu-se faptul că actul administrativ emis de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec. Râșcani, mun. Chișinău nr.2101 din 23 martie 2023 ar corespundere legislației în vigoare.

Reclamatul a mai indicat că, potrivit art.68 din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, funcționarul public cu statut special beneficiază de pensie în condițiile Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Prezenta lege stabilește condițiile de asigurare cu pensii a cetățenilor Republicii Moldova: militari ai Forțelor Armate, colaboratori ai Serviciului de Protecție și Pază de Stat, ofițeri de informații și securitate, persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, persoane din efectivul de comandă suprem și colaboratori care îndeplinesc serviciul special prin contract în cadrul Centrului National Anticorupție, funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, pensionari din rândul militarilor forțelor armate, al organelor securității statului, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al persoanelor care au îndeplinit serviciul militar sau special prin contract în cadrul organelor similare anterioare celor nominalizate, inclusiv ale fostei U.R.S.S., și familiile acestora.

Totodată, articolul 61 alin.(2) din Legea prenotată prevede expres că pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Conform art.19 alin.(l) din aceiași lege, funcționarii publici cu statut special pot deține funcții publice cu statut special până la atingerea următoarelor limite de vârstă:

a) 50 de ani - pentru subofițeri;

b) 55 de ani - pentru ofițeri, cu excepția gradelor de chestor, chestor-șef și chestor general, pentru care limita de vârstă este de 60 de ani.

Indică reclamantul că, a făcut parte din categoria „Ofițeri”, deținând gradul special de comisar - șef și, respectiv, limita de vârstă, conform normei legale menționate mai sus, a constituit 55 ani, care a împlinit-o la 17 februarie 2020. Prin urmare, din data de 17 februarie 2020 până la 2 februarie 2023 a activat peste limita de vârstă, fiindu-i prelungit raportul de serviciu, de către angajator, de 4 ori: prin Ordiniie Inspectoratului General al Poliției nr.538 ef. din 15 decembrie 2020, nr.592 ef. din 20 decembrie 2021, nr.219 ef. din 3 mai 2022 și, respectiv nr.337 ef. din 21 iunie 2022 .

Totodată, menționează că, pct.63 din Decizia Curții Constituționale nr. 188 din 8 decembrie 2021 specifică următoarele: „Mai mult, Curtea observă că dreptul la recalcularea pensiei reclamă nu doar faptul că persoana să fi acumulat 25 ani de vechime în muncă, ci și să fi împlinit vârsta de aflare în serviciu, iar printr- o decizie a angajatorului să i se fi prelungit termenul de aflare în serviciu ”.

Consideră reclamantul că, decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.2101 din 23 martie 2023, emisă de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec. Râșcani, mun. Chișinău prin care s-a refuzat de a-i fi recalculată pensia și răspunsul Casei Naționale de

Asigurări Sociale nr.793/23 din 14 aprilie 22023 prin care a fost informat despre respingerea cererii prealabile, ca fiind ilegale. Respectiv, conform art.61 alin.(2) din Legea nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pensia stabilită anterior (20 martie 2009) urmează a fi recalculată.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Decizia Curții Constituționale nr. 188 din 8 decembrie 2021, art.art. 189, 195, 206, 207, 208, 209, 212, 218, 224 alin.(l) lit.b) din Codul administrativ, art.5, art.7 și art.94 din Codul de procedură civilă.

Cere reclamantul, Valeriu Starîș:

- anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sec. Râșcani, mun, Chișinău privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, înregistrată cu nr. 2101 din 23 martie 2023, precum și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr.793/23 din 14 aprilie 2023 privind respingerea cererii prealabile,
- a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova (Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec. Râșcani a mun. Chișinău) în vederea emiterii unui act administrativ individual prin care să-i fie recalculată vechimea în muncă reieșind din certificatul nr.34/17-1039 din 23 februarie 2023, eliberat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției.
- a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova (Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec. Râșcani, mun. Chișinău) în vederea emiterii unui act administrativ individual privind recalcularea pensiei stabilită anterior (20 martie 2009), în corespundere cu prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a milităroilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne, în mărimea stabilită la art.14 lit.a) din legea menționată - 75% din sumele respective ale soldei, începând cu 2 februarie 2023, cu aplicarea coeficientului de indexare anuală.
- a incasa de la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova (Casa Teritorială de Asigurări Sociale a sec. Râșcani, mun. Chișinău) în beneficiul reclamantului cheltuielile ce urmează a fi suportate în legătură cu examinarea prezentului caz.

În ședința de judecată, reclamantul, Valeriu Starîș, a susținut acțiunea înaintată pentru motivele de fapt și de drept enunțate, solicitând admiterea acesteia.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului, Casa Națională de Asigurări Sociale, Rotaru Veronica, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. În susținerea poziției sale a menționat că, conform documentelor din dosarul de pensionare, s-a constatat că începând cu data de 20 martie 2009, reclamantul este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă conform Legii nr.1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor Afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, calculată în proporție de 70 % din suma soldei și o vechime în muncă de 25 ani 05 luni și 25 zile.

La data de 01.03.2023, reclamantul a depus cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă stabilită la data de 20.03.2009 în legătură cu obținerea unei noi vechimi în muncă după reangajare în

serviciu, pentru perioada 23.12.2011 - 02.02.2023. Urmare examinării cererii și actelor anexate, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, a emis actul administrativ individual (Decizia nr. 92/2023/6936 din 13.03.2023) prin care a respins cererea de recalculare a pensiei ca fiind neîntemeiată.

Consideră actul administrativ emis în privința reclamantului ca fiind unul întemeiat și nu există motive de drept în vederea anulării totale sau parțială a acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 61 alin.(1) Recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi. Alin.(2) al art.61 prevede că, pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere".

Astfel, din textul legii enunțat mai sus, se deduc 3 situații când apare dreptul a recalculare cuantumul pensiei deja stabilite: 1) Existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculări pensiei; 2) Prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a Legii indicate. 3) Recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limită de vârstă termenul de aflare în serviciu militar.

Prin urmare, reclamantul prin cererea de chemare în judecată menționează că întrunește condițiile art. 61 alin. (1) (situația secundă reglementată), din legea menționată supra. Apreciază critic poziția invocată, or, norma menționată supra nu prevede recalcularea pensiei stabilite anterior colaboratorilor instituțiilor de forță în legătură cu obținerea a unei noi vechimi în muncă în urma reangajării.

În primul rând prin acte suplimentare în sensul normei citate supra (art. 61 alin. (1) situația secundă) se subînțelege, acte referitoare la soldă, vechimea în muncă obținute până la obținerea dreptului la pensie care din motive independente nu s-au luat în calculul pensiei, respective, în urma prezentării actelor suplimentare, organul abilitat v-a recalcula pensia stabilită anterior, recalcularea fiind efectuată pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare.

În cazul din speță, reclamantul nu a prezentat astfel de acte, el a prezentat acte noi, obținute în urma reangajării (23.12.2011 - 02.02.2023), în asemenea circumstanțe, actele respective nicidecum nu pot fi luate în considerație la recalcularea pensiei stabilită la data de 20.03.2009.

În acest context, faptul că specificarea concretă, prin lege a unor chestiuni, la caz, ce ține de drepturile de pensionare a colaboratorilor instituțiilor de forță, nu poate fi interpretat astfel decât prevede legislația în vigoare.

Reieșind din cele expuse și având în vedere că nu există un act normativ care să prevadă recalcularea pensiei stabilite anterior în legătură cu obținerea unei noi vechimi în muncă în urma

reangajării, iar poziția reclamantului rezultă din interpretarea eronată/excesivă a art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544/1993, solicită instanței de judecată, respingerea integrală a cererii de chemare în judecată. Potrivit art. 224 alin. (1) lit. f) Codul administrativ al Republicii Moldova, examinând acțiunea în contenciosul administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a) - e). În contextul celor expuse, Casa Națională de Asigurări Sociale, în conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) Codul administrativ al Republicii Moldova.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces și studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar neîntemeiată și pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei administrate de participanții la proces în calitate de probă rezultă că, Valeriu Starîș, prin cererea adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani mun.Chișinău la 01 martie 2023, a solicitat să-i fie recalculată pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din prevederile art. 61 alin. (2) al Legii 1544/1993. (f.d.35 dosar administrativ)

Casa Teritorială de Asigurări Sociale sector Rîșcani mun.Chișinău a emis Decizia nr. 92/2023/6936 din 22 martie 2023, prin care cererea reclamantului a fost respinsă. (f.d.36 dosar administrativ)

Nefiind de acord cu răspunsul primit, la 05 aprilie 2023, reclamantul a depus cerere prealabila. (f.d.65 dosar administrativ)

La 14 aprilie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis răspunsul nr. 793/23 prin care i-a comunicat reclamantului despre lipsa temeiurilor în satisfacerea cerințelor privind recalcularea vechimii în muncă în legătură cu obținerea vechimii în muncă suplimentară. (f.d.72-73 dosar administrativ)

La 11 mai 2023, reclamantul Valeriu Starîș, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d.5-8)

Prin acțiunea formulată, reclamantul solicită, anularea Deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun.Chișinău, nr. 92/2023/6936 din 22 martie 2023, răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale, formulat în scrisoarea nr. 793/23 din 14 aprilie 2023, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, de a efectua recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din 02 februarie 2023, cu includerea în vechimea în serviciu a perioadei de 34 ani, 02 luni, 03 zile.

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Conform ar. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun. Chișinău, nr. 92/2023/6936 din 22 martie 2023 și refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 793/23 din 14 aprilie 2023 emis la examinarea cererii prealabile, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ reprezintă act administrativ individual defavorabil reclamantului.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Conform art.31 alin.(2) și (3) al Legi nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul

asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu. Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art.40 al Legi nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale. În caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

Actele cauzei și circumstanțele indicate supra atestă îndeplinirea condițiilor de respectare a procedurii prealabile și a termenului de înaintare a acțiunii.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona și în privința netemeiniciei acțiunii.

Conform art.20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Din conținutul cererii de chemare în judecată și probatoriului administrat de participanții la proces se atestă că, începând cu 20 martie 2009, reclamantul, Valeriu Starîș este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă conform Legii nr.1544/1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor Afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri stabilită de Ministerul Afacerilor Interne, în proporție de 70 % din suma soldei și o vechime în muncă de 25 ani 05 luni și 25 zile. (f.d.1 dosar administrativ)

Conform certificatului nr. 34/17-1039 din 23 februarie 2023, eliberat de Inspectoratul Național de Securitate Publică, lui Valeriu Starîș i-a fost calculată o vechime în muncă totală de 34 ani, 02 luni, 03 zile. (f.d.60 dosar administrativ)

Din aceste considerente, la 01 martie 2023, reclamantul, Valeriu Starîș a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun.Chișinău o cerere pentru reexaminarea

pensiei în vederea recalculării pensiei pentru vechime în muncă stabilită anterior. (f.d.35 dosar administrativ)

Casa Teritorială de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun.Chișinău, la 22 martie 2023 a emis decizia de respingere a cererii reclamantului, fiindu-i comunicat că temei legal pentru recalculare nu este, or, dreptul la pensie apare odată după eliberarea din serviciu iar Legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după o eventuală reangajare în serviciu. (f.d.36, dosar administrativ)

La data de 05 aprilie 2023, reclamantul Valeriu Starîș, a contestat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun.Chișinău prin cererea prealabilă adresată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat revizuirea deciziei și acordarea pensiei recalculate din momentul concedierii ținând cont de salariul calculat pe parcursul unui an înainte de eliberare și de vechimea totală în muncă de 34 ani, 02 luni și 03 zile.(f.d.65, dosar administrativ)

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 793/23 din 14 aprilie 2023 emis la examinarea cererii prealabile, reclamantul a fost informat că, în conformitate cu prevederile art.2, alin.(1) din Legea nr. 1544/1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie, li se stabilește pensia după eliberare din serviciu. Potrivit art. 61 alin.(1) recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor Afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a legii citate. Alin.(2) Din Legea nr. 1544/1993, pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere. Astfel, temei de anulare a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun. Chișinău 92/2023/6936 din 22 martie 2023, nu este. (f.d. 72-73 dosar administrativ)

Instanța de judecată reține că, reclamantul nu este de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun.Chișinău, 92/2023/6936 din 22 martie 2023 prin care i-a fost refuzat în recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din anul 2009, cu includerea în vechimea în serviciu 23.12.2011 – 02.02.2023.

Conform art.1 alin.(1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor Afacerilor interne, militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele Afacerilor interne.

Conform art.2 alin.(1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum

și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Aliniatul (2) al aceluiași articol statuează că, persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit.a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Potrivit art. 7 în coroborare cu art. 48 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor. Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

În conformitate cu art. 13 lit. a) și 14 lit.a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, în vigoare la momentul stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă, militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani. Pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani (art. 13 lit. a)): pentru o vechime în muncă de 20 de ani - 50 procente iar pentru cei pensionați la limită de vârstă sau din motive de boală- 55 procente din sumele respective ale soldei; pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Din textul dispozițiilor legale enunțate, se deduce momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Așa cum a fost statuat supra, reclamantului, Valeriu Starîș, i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă de 25 ani 05 luni și 25 zile, în proporție de 70 % din salariu de care ultimul a beneficiat.

Raportând prevederile legale la actele cauzei, instanța de judecată reține că, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun. Chișinău, 92/2023/6936 din 22 martie 2023 prin care i-a fost refuzat reclamantului, Valeriu Starîș în recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri este legală și întemeiată.

Instanța de judecată va reține că deși reclamantul, în anul 2011 a fost reangajat în cadrul organelor afacerilor interne (fd. 43 dosar administrativ), aceasta circumstanță nu poate constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute în perioada de timp 23.12.2011 – 02.02.2023, realizată după data obțineri dreptului la pensie pentru vechimea în muncă. Totodată, dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

În acest context instanța de judecată reține că, potrivit art.61 alin.(1) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Ținând cont de circumstanțele constatate instanța de judecată va menționa că, pensiile stabilite în baza Legii enunțate supra, pot fi recalculate doar în temeiul art. 61 din Legea vizată. Totodată, Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după reangajare. Din sensul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu se reține în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei.

În concluzie instanța de judecată reține că, reclamantul Valeriu Starîș, putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecății, astfel de circumstanțe nu s-au constatat, reclamantul a pretins din nou la aceiași categorie de pensie, de care beneficiază începând cu anul 2009. Prin urmare decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani, mun. Chișinău din 22 martie 2023 de respingere a cererii reclamantului privind recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 793/23 din 14 aprilie 2023 emis la examinarea cererii prealabile sunt legale și temeiuri de anulare nu există, fapt ce denotă netemeinicia pretenției reclamantului privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din 02 februarie 2023, obligarea recalculării pensiei ținând cont de vechimea în muncă suplimentară, în mărime de 75% din soldă, începând cu 02 februarie 2023, cu aplicarea coeficientului de indexare anuală.

Subsumând punctul de vedere al participanților, cercetând materialele cauzei, în raport cu normele procesuale și starea de fapt constatată, instanța de judecată concluzionează asupra netemeiniciei cererii de chemare în judecată și respingerii integrale a acesteia.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Valeriu Starîș împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sector Rîșcani nr. 92/2023/6936 din 13 martie 2023 privind refuzul reexaminării pensiei, deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 793/23 din 14 aprilie 2023 emis la soluționarea cererii prealabile, obligarea recalculării pensiei ținând cont de vechimea în muncă suplimentară, în mărime de 75% din soldă, începând cu 02 februarie 2023, cu aplicarea coeficientului de indexare anuală.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița